

ΣΑΝ ΝΑ ΉΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ

Επέτειοι: Παγκόσμια Ημέρα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου, Παγκόσμια Ημέρα Θαλασσαιμίας (Μεσογειακής Αναψίας), Όρα Μνήμης και Συμφιλίωσης για όσους έχασαν τη ζωή τους κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Γιορτάζουν: Αρσένιος, Αρσενία, Θεολόγος, Θεολογία.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1821 Η Μάχη της Γραβιάς. Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος νικά τις τουρκικές δυνάμεις υπό τον Ομέρ Βρυώνη. Επαναστατικές κινήσεις γίνονται και στην Εύβοια.

1831 Καταστέλλεται το στρατιωτικό κίνημα υπό τον ταγματάρχη Δημήτριο Τσάμη Καρατάσο κατά του κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια.

1838 Ο 28χρονος Φρεντερίκ Σοπέν ερωτεύεται την 34χρονη συγγραφέα Γεωργία Σάνδη στο σπίτι του Μαρκήσιου ντε Κιστίν στο Παρίσι. «Εμεινα έκπληκτη για το πώς αυτό το μικρό πλάσμα επέδρασε πάνω μου... Εάν είχα ίχνος υπερηφάνειας θα ένοιωθα ταπεινωμένη, που άφησα να παρασύρθω από το συναίσθημα» θα γράψει αργότερα η Σάνδη.

1886 Το φαρμακείο Τζέικομπς στην Ατλάντα της Τζόρτζια πουλάει το πρώτο μπουκάλι Coca Cola ως σιρόπι για φαρμακευτικούς λόγους. Στην πρώτη του αυτή εμφάνιση, το μετέπειτα διάσημο αναψυκτικό περιέχει και ποσότητα κοκαΐνης.

1945 Η Ναζιστική Γερμανία παραδίδεται. Ημέρα της Νίκης.

1980 Ο Γεώργιος Ράλλης εκλέγεται νέος πρόεδρος της ΝΔ, με 88 ψήφους, έναντι 84 του Ευάγγελου Αθέρωφ.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1828 Ερρίκος Ντινάν, ελβετός επιχειρηματίας και ανθρωπιστής, ιδρυτής του Ερυθρού Σταυρού.

1906 Ρομπέρτο Ροσελίνι, ιταλός σκηνοθέτης. (Ρώμη, ανοχύρωτη πόλη)

1937 Τόμας Πίντσον, αμερικανός συγγραφέας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1880 Γκιστάβ Φλομπέρ, γάλλος συγγραφέας, ο ανανεωτής του μυθιστορήματος. (Γεν. 12/12/1821)

1891 Έλενα Μπλαβάτσκι, ρωσίδα συγγραφέας, ιδρύτρια της Θεοσοφικής Εταιρείας, ενός θρησκευτικού κινήματος που χρησιμοποιεί τις διδαχές και τεχνικές του Ινδουϊσμού και του Βουδισμού για τη γνώση του Θεού.

1904 Έντουαρντ Μάιμπριτζ, άγγλος φωτογράφος με πρωτοποριακό έργο. Δύο σημαντικές στιγμές της ζωής του απαθανάτισε ο Φίλιπ Γκλας στην οπέρα δωματίου The Photographer, που συνέθεσε το 1982. (Γεν. 9/4/1830)

Η Μάχη της Γραβιάς

Mετά την ήττα των Ελλήνων στην Αλαμάνα (23 Απριλίου 1821), άνοιξε διάπλατα ο δρόμος για τους Τούρκους πασάδες Ομέρ Βρυώνη και Κιοσέ Μεχμέτ προς την Ανατολική Στερεά και την Πελοπόννησο. Ο μαρτυρικός θάνατος του Αθανάσιου Διάκου είχε αφήσει χωρίς ικανό αρχηγό τους εξεγερμένους ραγιάδες. Ο φόβος κυρίευσε τα ήδη επαναστατημένα κέντρα (Λιβαδιά, Σάλωνα και Ατική), όπου είχε χυθεί αίμα ντόπιων Τούρκων. Όλοι ανέμεναν να ξεσπάσει η χωρίς οίκτο οργή των δύο πασάδων. Η Επανάσταση κινδύνευε σοβαρά ένα μήνα μετά την εκδίλωσή της και σώθηκε χάρη στις στρατιωτικές ικανότητες του Οδυσσέα Ανδρούτσου και τους κακούς υπολογισμούς του Ομέρ Βρυώνη.

Ο ελληνικός καταγωγής αλβανός πασάς, αντί να προελάσει προς τις καταπομένες περιοχές της Ανατολικής Στερεάς και να διεκπεραιώθει το ταχύτερο δυνατό στην Πελοπόννησο, έκρινε ότι έπρεπε να ενιούσει τις δυνάμεις του, προτού περάσει τον Ισθμό. Θεώρησε ότι με το να προσεταιριστεί τους Έλληνες οπλαρχηγούς, τους οποίους γνώριζε από την Αυλή του Αλή Πασά, θα προκαλούσε την παράλυση των Πελοποννησίων ανταρτών. Με αυτή τη λογική είχε προτείνει και στον Αθανάσιο Διάκο να ενταχθεί στις δυνάμεις του, αλλά αυτός είχε αρνηθεί. Ο Ομέρ Βρυώνης δεν είχε αντιληφθεί την έκταση και την έννοια του ελληνικού ξεσπούμαντος. Πίστευε ότι επρόκειτο για μια απλή ανταρσία, που θα ήταν εύκολο να κατασταλεί και όχι για τον ξεσπούμαντο να ενός ολοκλήρου έθνους, που διεκδικούσε την ελευθερία και την αυτοδιάθεσή του.

Την εποχή εκείνη βρισκόταν στην Ανατολική Στερεά ο τρομερός και φοβερός Οδυσσέας Ανδρούτσος, παλιός αρματωλός της περιοχής, ο οποίος είχε πέσει σε δυσμένεια του σουλτάνου, ως άνθρωπος του Αλή Πασά. Από το 1818 ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας και ένθερμος υποστηρικτής του Αγώνα. Ο Ομέρ Βρυώνης βρήκε μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία να τον προσεταιρισθεί, επειδή γνώριζε πολύ καλά τις στρατιωτικές του ικανότητες. Του έγραψε μια επιστολή ως παλιός φίλος και του ζήτησε τη σύμπραξή του κατά των ελλήνων ανταρτών, με πλήθος υποσχέσεων και δόλωμα την οπλαρχηγία ολοκλήρου της Ανατολικής Στερεάς. Του πρότεινε, μάλιστα, να συναντηθούν στη Γραβιά και συγκεκριμένα σε ένα μικρό πλινθόκτιστο χάνι. Ο Ανδρούτσος απεδέχθη την πρόσκληση και έσπευσε στην περιο-

χή με άλλο σκοπό κατά νου. Αμέσως συγκάλεσε πολεμικό συμβούλιο στο Χάνι της Γραβιάς, με τη συμμετοχή των οπλαρχηγών Δυοβουνιώτη και Πανουργιά. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ο Ομέρ Βρυώνης θα κατήρχετο στην Πελοπόννησο, όχι δια του Ισθμού, αλλά δια του Γαλαξειδίου. Διαφώνοσαν, όμως, ως προς το σχέδιο αντιμετώπισή του. Ο Ανδρούτσος πρότεινε να δώσουν τη μάχη στο Χάνι, ενώ οι Δυοβουνιώτης και Πανουργιάς το έκριναν ακατάλληλο, επειδή ήταν πλινθόκτιστο και ευρίσκετο σε ανοικτό πεδίο. Εν τω μεταξύ, ο Ομέρ Βρυώνης με 9.000 άνδρες πλησίαζε στη Γραβιά και είχε πληροφορηθεί την παρουσία του Ανδρούτσου στο χάνι με μικρή δύναμη. Δεν ανούχησε ποτέ πιστεύοντας ότι ο Ανδρούτσος θα έκανε αποδεκτή την πρότασή του.

Σε μια δεύτερη σύσκεψη των ελλήνων οπλαρχηγών, που δεν είχαν στη διάθεσή τους πάνω από 1200 άνδρες, λύθηκε η διαφωνία τους. Αποφάσισαν οι μεν Δυοβουνιώτης με τον Πανουργιά να πάσσουν τις γύρω περιοχές, ο δε Ανδρούτσος να κινηθεί τον εχθρό από το χάνι σε μια οπωδόποτε παράτολμη ενέργεια. Μαζί του βρέθηκαν 117 άνδρες, που μετέτρεψαν το πλινθόκτιστο κτίριο σε οχυρό με πρόχειρα έργα. Το πρώιμο Μαΐου 1821, ο Ομέρ Βρυώνης με τον στρατό του πλησίασε σε απόσταση βολής από το χάνι και αμέως δέχτηκε καταιγήσμα πυρών. Κατάλαβε ότι ο παλιός του φίλος δεν πήγε εκεί με φιλικούς σκοπούς, αλλά για να τον πολεμήσει. Πρώτα διέταξε να γίνει επίθεση κατά των ανδρών του Δυοβουνιώτη και του Πανουργιά, τους οποίους διασκόρπισε στη γύρω βουνά, όπως και στη Μάχη της Αλαμάνας. Στη συνέχεια, επικεντρώθηκε στο Χάνι και τον Ανδρούτσο.

Η Μάχη στο Χάνι της Γραβιάς στοίχισε στον Ομέρ Βρυώνη πάνω από 300 νεκρούς και 200 τραυματίες Κυρίως, όμως, προκάλεσε κλονισμό στο πθικό του στρατού του και τον δικό του δισταγμό για τον έπρεπε να συνεχίσει την εκστρατεία του. Για λίγο καιρό, τουλάχιστον, ένας σοβαρός κίνδυνος για την Πελοπόννησο εξέλιπε. Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος αναγνωρίσθηκε απ' όλους ως αναμφισβίτης πηγέτης της Ανατολικής Στερεάς. Έκανε μια απόπειρα να τον μεταπείσει, στέλνοντας ένα δερβίσιο ως